VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI SUOMUSSALMEN KUNNAN PÄÄTÖKSENTEOSSA - LOMAKE

Asia: Pakolaisten vastaanottaminen
Toimielin: Kunnanhallitus ja Valtuusto

Valmistelija: Hallintojohtaja Anniina Niemelä
Esittelijä: Kunnanhallituksessa kunnanjohtaja, valtuustossa päätös kunnanhallituksen esityksestä

Ennakkoarvioinnin tarpeen arviointi:
X Ennakkoarviointi tarvitaan→ vaihtoehtotarkastelu päätösesityksen liitteeksi/oheismateriaaliin

___ Ennakkoarviointia ei tarvita

Kuvaa alla oleviin kohtiin lyhyesti, mitä tässä päätöksessä erilaiset vaihtoehdot käytännössä (ns. päätösesityksen muodossa) tarkoittavat.

Vaihtoehtojen sanallinen kuvaus:

0-vaihtoehto, tilanne säilyy ennallaan	**Pakolaisten vastaanottamista jatketaan aiempiin päätöksiin pohjautuen siten, että Suomussalmi vastaanottaa 22 pakolaista vuonna 2027. Vastaanotettavat perheet ovat lapsiperheitä.**
1 kompromissivaihtoehto	**Pakolaisten vastaanottamista jatketaan aiempiin päätöksiin pohjautuen, mutta pakolaisia otetaan vähemmän.**

2 maksimivaihtoehto	**Suomussalmen kunta ei vastaanota pakolaisia vuonna 2027, vastaanottotoiminnan lopettaminen.** **Huom. Maksimivaihtoehdossa näkökulma on, että vastaanottotoimintaa ei jatketa. Lomakkeen lopussa on pohdinta vaihtoehdosta, jossa ensi vuosi on välivuosi.**

ENNAKKOARVIOINNIN TAULUKKO
(Vaikutustyyppi: Kuntalaisvaikutukset/ympäristövaikutukset/henkilöstö- ja organisaatiovaikutukset/taloudelliset vaikutukset/strategian arvot)

- arvioi, onko päätöksellä vaikutusta -> EI VAIKUTUSTA; ON VAIKUTUSTA. Jos sillä on vaikutusta, kuvaa vaikutus/seuraus sanallisesti.
- arviointi tapahtuu yllä sanallisesti esitettyjen päätösvaihtoehtojen pohjalta. Välttämättä aina esimerkiksi lainsäädännön takia kaikkia kolmea vaihtoehtoa ei ole mahdollista muodostaa, mutta siihen on hyvä pyrkiä.
- strategian osalta arvioidaan, että onko päätös kunnan arvojen mukainen ja toteuttaako päätös kunnan strategisia tavoitteita. Tätä kautta hahmotellaan, miten eri ratkaisuvaihtoehdot suhteutuvat strategiaan.

Vaikutustyyppi, muutoksen kohde	0-vaihtoehto (nykytilanne jatkuu)	1. kompromissiehdotus	2. maksimivaihtoehto
1. Kuntalaisvaikutukset	EI vaikutusta/ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta	EI vaikutusta/ ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta	EI vaikutusta/ ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta
Terveys ja hyvinvointi	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkuminen vaikuttaa kunnan elinvoimaan ja väestöpohjan vahvistumiseen. Kulttuurinen moninaisuus lisääntyy. Viestinnässä ja järjestelyissä huomioitava yhdenvertaisuus, toisaalta ohjeistuksella ja	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkuminen vaikuttaa kunnan elinvoimaan ja väestöpohjan vahvistumiseen. Kulttuurinen moninaisuus lisääntyy. Viestinnässä ja järjestelyissä huomioitava yhdenvertaisuus, toisaalta ohjeistuksella ja	**ON.** Vastaanottotoiminnan lopettaminen vähentää kunnan rahoitusta, millä on välillistä vaikutusta terveyteen ja hyvinvointiin. Myös terveys- ja hyvinvointipalvelujen käyttöaste vähenee, mikä voi näkyä palveluntuottajan suuntaan

	palveluilla huolehdittava turvallisesta ympäristöstä ja hyvistä väestösuhteista. Saapuvien pakolaisten yhteydessä hetkellinen käyttöaste hyvinvointialueen paikallisissa palveluissa kasvaa. Vastaanottoon liittyvällä rahoituksella on edistetty matalan kynnyksen toimintaa.	palveluilla huolehdittava turvallisesta ympäristöstä ja hyvistä väestösuhteista. Saapuvien pakolaisten yhteydessä hetkellinen käyttöaste hyvinvointialueen paikallisissa palveluissa kasvaa, mutta vähemmän kuin 0-vaihtoehdossa.	kysynnän ja tarpeen laskuna. Monikulttuurisuus vähenee. Toisaalta monikulttuurisuuteen usein kytkeytyvä syrjäytymis- ja polarisaatioriski sekä väestösuhteisiin liittyvät riskit voivat vähentyä huomattavasti. Matalan kynnyksen toiminnan tukemisen avustusmalli poistuu käytöstä. Työpaikkojen määrä kunnassa työnantajana ja alueena muuttuu.
Yhdenvertaisuus; sukupuolten ja kieliryhmien välinen tasa-arvo, osallisuus	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen edistää yhdenvertaisen kohtelun jo luotuja rakenteita, kuten esimerkiksi yhdenvertaisuusavustusta ja tarkempaa yhdenvertaisuuden toteutumisen seurantaa, mikä hyödyttää väestöryhmiä. Toisaalta esimerkiksi osallisuuden kehittämiseen täytyy kiinnittää enemmän huomiota, mikä vaatii myös resursseja. Erilaisten arvojärjestelmien tai viranomaiskulttuurien kohtaaminen voi aiheuttaa haasteita palvelujen sujuvuudelle.	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen edistää yhdenvertaisen kohtelun jo luotuja rakenteita, kuten esimerkiksi yhdenvertaisuusavustusta ja tarkempaa yhdenvertaisuuden toteutumisen seurantaa, mikä hyödyttää väestöryhmiä. Toisaalta esimerkiksi osallisuuden kehittämiseen täytyy kiinnittää enemmän huomiota, mikä vaatii myös resursseja. Erilaisten arvojärjestelmien tai viranomaiskulttuurien kohtaaminen voi aiheuttaa haasteita palvelujen sujuvuudelle.	**ON.** Jos vastaanottamista ei jatketa, toiminnan kehittämiseen varatut resurssit voidaan kohdentaa muiden kuntalaisten palveluihin ja jo olemassa olevien väestöryhmien osallisuustyöhön. Toisaalta on huomioitava, että vastaanottotoiminnan tukijärjestelmä on mahdollistanut osallisuuden tehokkaamman kehittämisen. Jos vastaanottotoimintaa ei jatketa, uusia kulttuurisista eroista tai arvoristiriidoista johtuvia riskejä ei muodostu peruspalveluihin samalla tavalla. Toisaalta aiemmin

			luotuja yhdenvertaisuuden rakenteita ja kotoutumisosaamista ei voida hyödyntää täysimääräisesti.
Työllisyys ja työelämä	**ON.** Pakolaisten vastaanottaminen on tuonut kunnalle työnantajana useita työpaikkoja, minkä lisäksi palvelujen käyttövolyymi on voinut myös välillisesti lisätä työpaikkoja tai työvoiman resurssien kohdentamista. Pakolaisia on myös työllistynyt kunnan alueella. Toisaalta työllistämiseen liittyvät lakisääteiset vaateet vaativat resursseja esimerkiksi henkilöiden tausta, saapuvien määrä ja muut mahdolliset seikat huomioiden.	**ON.** Pakolaisten vastaanottaminen on tuonut kunnalle työnantajana useita työpaikkoja, minkä lisäksi palvelujen käyttövolyymi on voinut myös välillisesti lisätä työpaikkoja tai työvoiman resurssien kohdentamista. Pakolaisia on myös työllistynyt kunnan alueella. Toisaalta työllistämiseen liittyvät lakisääteiset vaateet vaativat resursseja esimerkiksi henkilöiden tausta, saapuvien määrä ja muut mahdolliset seikat huomioiden.	**ON.** Jos vastaanottotoimintaa ei jatketa, on todennäköistä, että kunnassa kotoutumistoimintaa koskevien työntekijöiden määrää ja tehtäviä on tarkasteltava, millä voi olla negatiivinen vaikutus työllisyyteen. Lisäksi pakolaisten vastaanottamisen myötä todennäköisesti vähenevä rahoitus voi pitkällä aikavälillä vaikuttaa mahdollisuuteen tuottaa erilaisia palveluja. Toisaalta taas työllistymistä koskevien velvoitteiden osalta toiminta kevenee, jolla voi toki olla myös edellä mainittuja kielteisiä vaikutuksia työllisyyteen.
Tietoyhteiskuntataidot	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen tukee uusien asukkaiden tietoyhteiskuntataitojen kehittymistä, sillä arjen asiointi vaatii suomalaisten digitaalisten	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen tukee uusien asukkaiden tietoyhteiskuntataitojen kehittymistä, sillä arjen asiointi vaatii suomalaisten digitaalisten	**Ei merkittävää vaikutusta/vähäinen vaikutus.** Toiminnan lopettaminen ei vaikuta suoraan kunnan palvelurakenteisiin tietoyhteiskuntataitojen osalta.

	palveluiden ja sähköisten asiointikanavien käytön opettelua. Alkuvaiheen ohjaus ja digituki edistävät heidän valmiuksiaan toimia itsenäisesti tietoyhteiskunnassa, mikä ehkäisee digitaalista syrjäytymistä. Edellä kuvattu ohjaus vaatii kuitenkin resurssia, mutta toisaalta voi auttaa myös muita väestöryhmiä, jotka kaipaavat vastaavanlaista opastusta. Palveluissa kiinnitetään huomiota siihen, että kaikilla väestöryhmillä on riittävät valmiudet digitaalisten palveluiden käyttöön.	palveluiden ja sähköisten asiointikanavien käytön opettelua. Alkuvaiheen ohjaus ja digituki edistävät heidän valmiuksiaan toimia itsenäisesti tietoyhteiskunnassa, mikä ehkäisee digitaalista syrjäytymistä. Edellä kuvattu ohjaus vaatii kuitenkin resurssia, mutta toisaalta voi auttaa myös muita väestöryhmiä, jotka kaipaavat vastaavanlaista opastusta. Palveluissa kiinnitetään huomiota siihen, että kaikilla väestöryhmillä on riittävät valmiudet digitaalisten palveluiden käyttöön. Vähäisemmällä pakolaismäärällä ohjaustyö helpottuu, mutta toisaalta taas se näkyy kielteisesti taloudellisissa resursseissa.	Resurssit digitaalisten palveluiden käytön opastamiseen ja digitukeen kohdentuvat tällöin nykyisen kuntalaisväestön tarpeisiin
Turvallisuus (myös tietoturva)	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen edellyttää tiivistä ja ennakoivaa yhteistyötä kunnan, hyvinvointialueen, poliisin ja kolmannen sektorin välillä. Uuden väestön saapuminen voi alkuvaiheessa herättää epävarmuutta ja vaikuttaa	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen edellyttää tiivistä ja ennakoivaa yhteistyötä kunnan, hyvinvointialueen, poliisin ja kolmannen sektorin välillä. Uuden väestön saapuminen voi alkuvaiheessa herättää	**ON.** Jos vastaanottotoimintaa ei jatketa kuntaan ei kohdistu uusia, väestörakenteen muutoksista tai kulttuurisista erovaisuuksista johtuvia turvallisuusriskejä tai arjen häiriötilanteita samalla tavalla tai vastaanottotoiminnasta

	koettuun turvallisuuteen, mikäli viestintä ei ole avointa ja palvelurakenne ei ole selkä. Pitkällä aikavälillä riskejä ennaltaehkäistään tehokkaalla alkukotouttamisella, suomalaisen yhteiskunnan sääntöihin perehdyttämisellä sekä jalkautuvalla koto-, nuoriso- ja sosiaalityöllä. Tavoitteena on varmistaa arjen turvallisuuden säilyminen ja estää väestöryhmien välisten jännitteiden tai häiriökäyttäytymisen syntyminen.	epävarmuutta ja vaikuttaa koettuun turvallisuuteen, mikäli viestintä ei ole avointa ja palvelurakenne ei ole selkä. Pitkällä aikavälillä riskejä ennaltaehkäistään tehokkaalla alkukotouttamisella, suomalaisen yhteiskunnan sääntöihin perehdyttämisellä sekä jalkautuvalla koto-, nuoriso- ja sosiaalityöllä. Tavoitteena on varmistaa arjen turvallisuuden säilyminen ja estää väestöryhmien välisten jännitteiden tai häiriökäyttäytymisen syntyminen.	johtuen. Yhteiskunnallisen turvallisuuden ja koetun turvallisuuden taso pysyy ennallaan nykyisen kehityksen mukaisena, eikä viranomaisilta tai peruspalveluilta (kuten oppilaitoksilta tai nuorisotoimelta) vaadita uusia resursseja väestöryhmien välisten jännitteiden ennaltaehkäisyyn. Toisaalta taas väestömäärän väheneminen ja palvelutarpeen väheneminen voi näyttäytyä palveluntuottajalle kielteisenä signaalina palvelujen tarpeellisuudesta.
Palvelujen ja sosiaaliturvan taso, kattavuus ja saatavuus	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen lisää palveluiden kysyntää ja asettaa uusia vaatimuksia palvelujen saatavuudelle ja kattavuudelle. Paine kohdistuu erityisesti kunnan lakisääteisiin palveluihin sekä vapaa-ajan palveluihin. Palvelujen tason säilyttäminen edellyttää riittävää resursointia ja lisähenkilöstön	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen lisää palveluiden kysyntää ja asettaa uusia vaatimuksia palvelujen saatavuudelle ja kattavuudelle. Paine kohdistuu erityisesti kunnan lakisääteisiin palveluihin sekä vapaa-ajan palveluihin. Palvelujen tason säilyttäminen edellyttää riittävää resursointia ja lisähenkilöstön	**ON.** Jos vastaanottotoimintaa ei jatketa kunnan palvelujen taso, kattavuus ja saatavuus voivat jonkin verran laskea. Kunnan peruspalveluihin, kuten perusopetukseen tai varhaiskasvatukseen, ei kohdistu tarvetta uusille erityispalveluille (kuten valmistava opetus) tai äkilliselle resurssien lisäämiselle,

	rekrytointia, mitä tuetaan valtion maksamilla laskennallisilla korvauksilla. Sosiaaliturvan ja terveyspalveluiden osalta toiminta edellyttää tiivistä palvelupolkujen koordinointia hyvinvointialueen kanssa, jotta palvelujen saatavuus turvataan kaikille väestöryhmille ilman, että peruspalvelut ruuhkautuvat. Palvelujen käyttäjämäärä voi toisaalta näkyä myös positiivisena signaalina palvelutuottajalle palvelun tarpeellisuudesta.	rekrytointia, mitä tuetaan valtion maksamilla laskennallisilla korvauksilla. Sosiaaliturvan ja terveyspalveluiden osalta toiminta edellyttää tiivistä palvelupolkujen koordinointia hyvinvointialueen kanssa, jotta palvelujen saatavuus turvataan kaikille väestöryhmille ilman, että peruspalvelut ruuhkautuvat. Palvelujen käyttäjämäärä voi toisaalta näkyä myös positiivisena signaalina palvelutuottajalle palvelun tarpeellisuudesta. Pienemmällä pakolaisten määrällä vaikutus on kuitenkin vähäisempi molempiin suuntiin. Lisäksi palvelujen järjestäminen voi olla taloudellisesti ja toiminnallisesti jopa haastavampaa pienemmälle määrälle erityistarpeet huomioiden.	mutta toisaalta myös rahoitus pienenee, jolloin yksittäisen muusta syystä maahan muuttavan palvelun tuottaminen voi vaatia uutta resursointia. Palvelujärjestelmän kuormitus pysyy ennakoitavana. Toisaalta kunta ei tällöin saa vastaanottotoimintaan kohdistettuja valtion erilliskorvauksia palvelujen kehittämiseen. Toisaalta taas väestömäärän väheneminen ja palvelutarpeen väheneminen voi näyttäytyä palveluntuottajille kielteisenä signaalina palvelujen tarpeellisuudesta.
Jokin muu, mikä?			
2. Ympäristövaikutukset	EI vaikutusta/ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta	EI vaikutusta/ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta	EI vaikutusta/ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta
Ihmisten elinolot, terveys, viihtyvyys	**ON.**	**ON.**	**ON.**

	Vastaanottotoiminnan jatkaminen vaikuttaa kuntalaisten elinoloihin ja viihtyvyyteen erityisesti asuntojen käyttöasteen ja asuinympäristöjen kautta. Hajautettu asuttaminen ehkäisee asuinalueiden eriytymistä ja tukee arjen viihtyvyyttä, mutta toisaalta asuntojen saatavuus ja etäisyydet vaikeuttavat hajauttamista, mikä voi lisätä segregaatiota. Väestön monimuotoistuminen voi herättää kuntalaisissa aluksi sopeutumistarpeita, mutta viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä voidaan vahvistaa tukemalla avointa järjestötoimintaa, kohtaamispaikkoja ja yhteisiä vapaa-ajan palveluita, jotka edistävät kaikkien asukkaiden hyvinvointia. Väestösuhteisiin liittyvät riskit voivat vaikuttaa myös viihtyvyyteen. Riskienhallinta ja siihen kytkeytyvät ohjaus ja neuvonta vaativat resursseja. Vuokra-asuntojen käyttöaste on suurempi ja vuokrataloyhtiö saa vuokratuloja.	Vastaanottotoiminnan jatkaminen vaikuttaa kuntalaisten elinoloihin ja viihtyvyyteen erityisesti asuntojen käyttöasteen ja asuinympäristöjen kautta. Hajautettu asuttaminen ehkäisee asuinalueiden eriytymistä ja tukee arjen viihtyvyyttä, mutta toisaalta asuntojen saatavuus ja etäisyydet vaikeuttavat hajauttamista, mikä voi lisätä segregaatiota. Väestön monimuotoistuminen voi herättää kuntalaisissa aluksi sopeutumistarpeita, mutta viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä voidaan vahvistaa tukemalla avointa järjestötoimintaa, kohtaamispaikkoja ja yhteisiä vapaa-ajan palveluita, jotka edistävät kaikkien asukkaiden hyvinvointia. Väestösuhteisiin liittyvät riskit voivat vaikuttaa myös viihtyvyyteen. Riskienhallinta ja siihen kytkeytyvät ohjaus ja neuvonta vaativat resursseja. Vuokra-asuntojen käyttöaste on suurempi ja vuokrataloyhtiö saa vuokratuloja.	Jos vastaanottotoimintaa ei jatketa, ihmisten elinolot, terveydenhuollon tarve ja asuinalueiden viihtyvyys säilyvät kunnan nykyisen kehityksen mukaisina. Kunnan vuokra-asuntokantaan ei kohdistu uutta, äkillistä muutospainetta, jolloin asuinympäristöjen koettu viihtyvyys pysyy vakaana. Toisaalta taas kunnassa, jossa väestö vähenee melko kovaa vauhtia, vastaanottotoiminta on tuonut selkeää hyötyä vuokra-asuntojen täyttöasteeseen ja vuokrataloyhtiön talouteen. Hyvinvointialueen tai kunnan terveyden edistämisen palveluihin ei kohdistu uusia kulttuurisesta taustasta tai sota-alueen kokemuksista johtuvia erityistarpeita, ja resurssit voidaan kohdentaa kokonaisuudessaan nykyisen väestön elinolojen ja elintapojen tukemiseen. Toisaalta taas väestömäärän väheneminen ja palvelutarpeen väheneminen voi näyttäytyä palveluntuottajille

			kielteisenä signaalina palvelujen tarpeellisuudesta.
Maaperä, luonnon monimuotoisuus, ilmasto	**Ei merkittävää vaikutusta.** Vastaanottotoiminnan jatkamisella/lopettamisella ei arvioida olevan merkittäviä tai suoria ympäristövaikutuksia. Toiminta tukeutuu olemassa olevaan rakennuskantaan ja infrastruktuuriin, eikä se aiheuta uutta maankäytön painetta, joka vaikuttaisi maaperään, luonnon monimuotoisuuteen tai ilmastotavoitteisiin. Matkustamisen ympäristövaikutukset.	**Ei merkittävää vaikutusta.** Vastaanottotoiminnan jatkamisella/lopettamisella ei arvioida olevan merkittäviä tai suoria ympäristövaikutuksia. Toiminta tukeutuu olemassa olevaan rakennuskantaan ja infrastruktuuriin, eikä se aiheuta uutta maankäytön painetta, joka vaikuttaisi maaperään, luonnon monimuotoisuuteen tai ilmastotavoitteisiin. Matkustamisen ympäristövaikutukset	**Ei merkittävää vaikutusta.** Vastaanottotoiminnan jatkamisella/lopettamisella ei arvioida olevan merkittäviä tai suoria ympäristövaikutuksia. Toiminta tukeutuu olemassa olevaan rakennuskantaan ja infrastruktuuriin, eikä se aiheuta uutta maankäytön painetta, joka vaikuttaisi maaperään, luonnon monimuotoisuuteen tai ilmastotavoitteisiin. Matkustamisen ympäristövaikutukset.
Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö	**Ei merkittävää vaikutusta.** Vastaanottotoiminnan jatkamisella/lopettamisella ei arvioida olevan suoria vaikutuksia alueen maisemaan tai rakennettuun kaupunkikuvaan, sillä toiminta tukeutuu olemassa olevaan asuntokantaan ja infrastruktuuriin. Kulttuuriperinnön osalta toiminta voi pitkällä aikavälillä tuoda uusia kerrostumia paikalliseen yhteisöelämään, mutta se ei	**Ei merkittävää vaikutusta.** Vastaanottotoiminnan jatkamisella/lopettamisella ei arvioida olevan suoria vaikutuksia alueen maisemaan tai rakennettuun kaupunkikuvaan, sillä toiminta tukeutuu olemassa olevaan asuntokantaan ja infrastruktuuriin. Kulttuuriperinnön osalta toiminta voi pitkällä aikavälillä tuoda uusia kerrostumia paikalliseen yhteisöelämään, mutta se ei	**Ei merkittävää vaikutusta.** Vastaanottotoiminnan jatkamisella/lopettamisella ei arvioida olevan suoria vaikutuksia alueen maisemaan tai rakennettuun kaupunkikuvaan, sillä toiminta tukeutuu olemassa olevaan asuntokantaan ja infrastruktuuriin. Kulttuuriperinnön osalta toiminta voi pitkällä aikavälillä tuoda uusia kerrostumia paikalliseen yhteisöelämään, mutta se ei

	vaikuta fyysisen kulttuuriperinnön tai suojeltujen kohteiden säilymiseen. Pitkällä välillä voi vaikuttaa esimerkiksi asuintalojen käyttöasteeseen tai asutuksen määrään ja alueiden elinvoimaisuuteen.	vaikuta fyysisen kulttuuriperinnön tai suojeltujen kohteiden säilymiseen. Pitkällä välillä voi vaikuttaa esimerkiksi asuintalojen käyttöasteeseen tai asutuksen määrään ja alueiden elinvoimaisuuteen.	vaikuta fyysisen kulttuuriperinnön tai suojeltujen kohteiden säilymiseen. Pitkällä välillä voi vaikuttaa esimerkiksi asuintalojen käyttöasteeseen tai asutuksen määrään ja alueiden elinvoimaisuuteen.
Jokin muu, mikä?			
3. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	EI vaikutusta/ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta	EI vaikutusta/ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta	EI vaikutusta/ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta
Organisaatioiden väliset suhteet, toimivaltamuutokset	**Ei merkittäviä muutoksia nykytilaan nähden.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen ei tuo uusia toimivaltamuutoksia, sillä viranomaisten lakisääteiset vastuut määräytyvät voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Toiminnan jatkaminen tiivistää ja aktivoi organisaatioiden välisiä suhteita ja yhteistyörakenteita. Kunnan sisällä toimialojen välinen yhteistyö korostuu. Ulkoisessa yhteistyössä toiminta edellyttää jatkuvaa ja koordinoitua kumppanuutta hyvinvointialueen (sosiaali- ja terveyspalvelut), Maahanmuuttoviraston sekä paikallisten järjestöjen kanssa,	**Ei merkittäviä muutoksia nykytilaan nähden.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen ei tuo uusia toimivaltamuutoksia, sillä viranomaisten lakisääteiset vastuut määräytyvät voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Toiminnan jatkaminen tiivistää ja aktivoi organisaatioiden välisiä suhteita ja yhteistyörakenteita. Kunnan sisällä toimialojen välinen yhteistyö korostuu. Ulkoisessa yhteistyössä toiminta edellyttää jatkuvaa ja koordinoitua kumppanuutta hyvinvointialueen (sosiaali- ja terveyspalvelut), Maahanmuuttoviraston sekä paikallisten järjestöjen kanssa,	**Ei merkittäviä muutoksia nykytilaan nähden.** Jos vastaanottotoiminta lopetetaan, organisaatioiden välisiin suhteisiin tai toimivaltoihin ei kohdistu merkittäviä muutoksia. Kunnan lakisääteiset vastuut jo alueella asuvien maahanmuuttajataustaisten henkilöiden osalta säilyvät ennallaan. Yhteistyö hyvinvointialueen, työllisyysalueen ja muiden ulkoisten viranomaistahojen kanssa jatkuu tavanomaisen virka- ja rutiiniyhteistyön tasolla. Yhteistyön määrä voi vähentyä,

	jotta kotoutumis- ja palvelupolut toimivat katkeamattomasti.	jotta kotoutumis- ja palvelupolut toimivat katkeamattomasti.	mikä voi vaikuttaa esimerkiksi tiedonkuluun ja yhteistyön rakenteisiin. Yksittäisten maahanmuuttajien kohdalla palvelujen tuottaminen ja rakenteiden hyödyntäminen voi olla osaltaan vaikeampaa, mutta toisaalta helpompaa ja räätälöidympää.
Uudenlaiset palveluiden tuottamistavat (esim. tilaaja-tuottajamalli, palveluseteli ym.) Organisaation tehtävien määrä, laatu tai menettelytavat	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen voi luoda tarpeen ja mahdollisuuden uudenlaisten palveluiden tuottamistapojen ja kumppanuusmallien hyödyntämiseen. Erityisesti tulkkauspalveluissa, kielikoulutuksessa ja kotoutumisneuvonnassa kunta voi käyttää ostopalveluja, kumppanuussopimuksia järjestöjen kanssa tai palveluseteleitä. Kotoutumispalvelujen järjestäminen lainsäädännön puitteissa kannustaa kuntaa kehittämään moniammatillisia ja verkostomaisia tuotantotapoja. Tukirahoituksella ja kotoutumiseen liittyvällä	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen voi luoda tarpeen ja mahdollisuuden uudenlaisten palveluiden tuottamistapojen ja kumppanuusmallien hyödyntämiseen. Erityisesti tulkkauspalveluissa, kielikoulutuksessa ja kotoutumisneuvonnassa kunta voi käyttää ostopalveluja, kumppanuussopimuksia järjestöjen kanssa tai palveluseteleitä. Kotoutumispalvelujen järjestäminen lainsäädännön puitteissa kannustaa kuntaa kehittämään moniammatillisia ja verkostomaisia tuotantotapoja. Tukirahoituksella ja kotoutumiseen liittyvällä	**ON.** Jos pakolaisia ei vastaanoteta, kunnan palveluiden tuottamistapoihin kohdistuu muutospaineita, sillä palvelut pitää sopeuttaa asiakasmäärän sopivaksi. Lakisääteiset velvollisuuden täytyy kuitenkin hoitaa joko omana toimintana tai ostopalveluina. Myös palvelujen tuottaminen muihin kuntiin olisi tämän myötä epätodennäköistä tai haastavampaa, ja vaihtoehtoja lakisääteisten velvollisuuksien turvaamiseksi täytyisi miettiä alueellisesti yhdessä.

	hankerahoituksella voidaan luoda uusia palveluja, jotka hyödyttävät muutakin väestöä.	hankerahoituksella voidaan luoda uusia palveluja, jotka hyödyttävät muutakin väestöä.	
Henkilöstön määrä, asema, osallisuus	**EI merkittävää vaikutusta nykytilanteeseen** Vastaanottotoiminnan jatkaminen ei muuta merkittävästi kunnan nykyistä henkilöstötilannetta, sillä palvelurakenteet ja henkilöstö ovat valmiina. Henkilöstön määrään tai asemaan ei kohdistu äkillisiä muutospaineita tai uusia laajoja rekrytointitarpeita, vaan toimintaa jatketaan nykyisen kotoutumis- ja sivistyspalveluiden henkilöstön puitteissa. Päätös kuitenkin turvaa luodun osaamisen säilymisen kunnassa. Henkilöstön osallisuutta tuetaan yhteisillä keskusteluilla, kehittämispalavereilla ja esimerkiksi työurajohtamisen keinoilla.	**Jonkin verran vaikutusta nykytilanteeseen** Vastaanottotoiminnan jatkaminen ei muuta merkittävästi kunnan nykyistä henkilöstötilannetta, sillä palvelurakenteet ja henkilöstö ovat valmiina. Henkilöstön määrään tai asemaan ei kohdistu äkillisiä muutospaineita tai uusia laajoja rekrytointitarpeita, mutta määrän väheneminen voi vaikuttaa palvelun tarpeeseen ja ainakin parin vuoden aikavälillä palvelujen ja henkilöstömäärän sopeuttaminen voi olla nykytilavaihtoehtoa nopeammin edessä. Henkilöstön osallisuutta tuetaan yhteisillä keskusteluilla, kehittämispalavereilla ja esimerkiksi työurajohtamisen keinoilla.	**ON**. Vastaanottotoiminnan lopettaminen muuttaa nykytilannetta ja heijastuu kunnan henkilöstörakenteeseen, vaikutuksia ilmenee vuoden kuluessa. Henkilöstön määrässä voi tapahtua vähennyksiä tai tarvetta tehtäväsiirroille, sillä kotoutumisen liittyvien työtehtävien määrä oletettavasti vähenee tai palvelun tuottamistapa muuttuu. Henkilöstön osallisuus ja muutosturva muutoksen myötä edellyttävät prosessissa tiivistä yhteistoimintaa, avointa viestintää ja työurajohtamista.
Organisaation raportointi-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet	**EI merkittävää muutosta nykyiseen.**	**EI merkittävää muutosta nykyiseen.**	**ON.** Raportointi, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet sekä oletetusti

ja muut uudet hallinnolliset tehtävät			vähenevät, myös hallinnollisiin tehtäviin menevä aika. Toisaalta taas yksittäisten asiakkaiden palvelujen järjestäminen voi vaatia enemmän selvittelyä kuin valmiiden palvelurakenteiden kohdalla.
Jokin muu, mikä?			
4. Taloudelliset vaikutukset	EI vaikutusta/ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta	EI vaikutusta/ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta	EI vaikutusta/ON vaikutusta, kuvaus vaikutuksesta
Väestöryhmien ja kotitalouksen asema ja käyttäytyminen	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen ylläpitää jo muodostuneita monikulttuurisia arjen kohtaamisia muun muassa varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja vapaa-ajan palveluissa. Tämä tukee pitkän aikavälin kotoutumista ja ehkäisee vastakkainasettelua. Paikallisten kotitalouksien arkeen päätös ei vaikuta arjen tasolla, sillä asuntomarkkinoiden kysyntä ja kunnan vuokra-asuntokannan käyttö säilyvät nykyisellä, ennakoitavalla tasolla. Vuokra-asuntoyhtiö saa lisäasukkaista tuloja, mikä voi välillisesti	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen ylläpitää jo muodostuneita monikulttuurisia arjen kohtaamisia muun muassa varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja vapaa-ajan palveluissa. Tämä tukee pitkän aikavälin kotoutumista ja ehkäisee vastakkainasettelua. Paikallisten kotitalouksien arkeen päätös ei vaikuta arjen tasolla, sillä asuntomarkkinoiden kysyntä ja kunnan vuokra-asuntokannan käyttö säilyvät nykyisellä, ennakoitavalla tasolla. Vuokra-asuntoyhtiö saa lisäasukkaista tuloja, mikä voi välillisesti vaikuttaa esimerkiksi	**ON.** Vastaanottotoiminnan lopettaminen voi muuttaa väestöryhmien välisiä suhteita ja voi heijastua kotitalouksien asemaan esimerkiksi asuntotarjonnan kautta. Kun uutta väestöä ei enää sijoitu kunnan vuokra-asuntoihin, vapaana olevien asuntojen määrä kasvaa, mutta toisaalta samalla myös vuokranantajien kustannustaakka tyhjistä asunnoista kasvaa.

	vaikuttaa esimerkiksi vuokratasoihin.	vuokratasoihin, mutta vaikutus on vähäisempi pienemmällä määrällä.	
Yritysten toiminta, niiden välinen kilpailu ja kansainvälinen kilpailukyky ja markkinoiden toimivuus	**Jonkin verran vaikutusta.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen tukee paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä ja elinvoimaa. Väestöpohja ylläpitää paikallisten palveluiden ja tuotteiden kysyntää kotitalouksien kulutuksen kautta. Pitkällä aikavälillä toiminnan jatkaminen voi helpottaa paikallisten yritysten työvoiman saatavuutta. Alueelle jo kotoutuneet ja kieltä oppineet henkilöt voivat siirtyä työmarkkinoille paikkaamaan työntekijäpulaa väestörakenteen muuttuessa ja väestön ikääntyessä, mikä toisaalta myös haastaa kotoutumisprosessia työllistymisedellytysten kehittämisen kautta.	**Jonkin verran vaikutusta.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen tukee paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä ja elinvoimaa. Väestöpohja ylläpitää paikallisten palveluiden ja tuotteiden kysyntää kotitalouksien kulutuksen kautta. Pitkällä aikavälillä toiminnan jatkaminen voi helpottaa paikallisten yritysten työvoiman saatavuutta. Alueelle jo kotoutuneet ja kieltä oppineet henkilöt voivat siirtyä työmarkkinoille paikkaamaan työntekijäpulaa väestörakenteen muuttuessa ja väestön ikääntyessä, mikä toisaalta myös haastaa kotoutumisprosessia työllistymisedellytysten kehittämisen kautta. Vaikutus on pienemmällä määrällä pitkällä aikavälillä vähäisempi.	**Jonkin verran vaikutusta.** Vastaanottotoiminnan lopettaminen voi heijastua välillisesti paikallisten yritysten toimintaan esimerkiksi kysynnän ja palvelujen käytön kautta. Kun uutta väestöä ei enää muuta alueelle tämän toiminnan myötä, palveluiden paikallinen kysyntä ja kuluttaminen voi pitkällä aikavälillä supistua. Lisäksi ratkaisu voi vaikeuttaa hiukan työvoiman saantia ja rekrytointeja niillä toimialoilla, jotka kärsivät alueellisesta työvoimapulasta. Työllisyyden suhteen kehitys on vaikeaa arvioida. Työllistymisen edellytykset sekä valmiudet liittyvät esimerkiksi koulutustaustoihin ja kielen osaamiseen, joten myös vaihtelua on.

Kunnallistalouden yhteisöjen rahoitus, voimavarojen jako	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen pitää kunnan nykyisen rahoituksen ja resurssien jaon vakiintuneella ja ennakoitavalla tasolla, mutta huomioitavaa on pakolaisten määrän vaihtelun tuomat muutokset myös rahoitukseen ja palveluntarpeen vuosittaiseen vaihteluun. Toiminnasta aiheutuvat suorat kustannukset palveluissa (kuten sivistystoimessa) katetaan jatkossakin valtion maksamilla lakisääteisillä laskennallisilla korvauksilla ja valtionosuusjärjestelmän kautta, jolloin toiminta ei aiheuta uutta budjettipainetta kunnan omalle rahoitukselle. Resurssien kohdentaminen toimialojen välillä säilyy nykyisen toiminnan mukaisena, ja jo luotuja investointeja sekä kotouttamisen tukirakenteita voidaan hyödyntää kustannustehokkaasti ilman uusien määrärahojen tarvetta. Toisaalta palvelurakennetta on pidettävä yllä ja esimerkiksi äkillisten muutosten vuoksi	**ON.** Vastaanottotoiminnan jatkaminen pitää kunnan nykyisen rahoituksen ja resurssien jaon vakiintuneella ja ennakoitavalla tasolla, mutta huomioitavaa on pakolaisten määrän vaihtelun tuomat muutokset myös rahoitukseen ja palveluntarpeen vuosittaiseen vaihteluun. Toiminnasta aiheutuvat suorat kustannukset palveluissa (kuten sivistystoimessa) katetaan jatkossakin valtion maksamilla lakisääteisillä laskennallisilla korvauksilla ja valtionosuusjärjestelmän kautta, jolloin toiminta ei aiheuta uutta budjettipainetta kunnan omalle rahoitukselle. Resurssien kohdentaminen toimialojen välillä säilyy nykyisen toiminnan mukaisena, ja jo luotuja investointeja sekä kotouttamisen tukirakenteita voidaan hyödyntää kustannustehokkaasti ilman uusien määrärahojen tarvetta. Toisaalta palvelurakennetta on pidettävä yllä ja esimerkiksi äkillisten muutosten vuoksi	**ON.** Vastaanottotoiminnan lopettaminen muuttaa kunnallistalouden rahoitusrakennetta ja voimavarojen jakoa huomattavasti. Toiminnan päättyessä kunta menettää siihen sidotut valtion laskennalliset korvaukset ja erillisrahoitukset, mikä pienentää kunnan kokonaistulopohjaa. Vaikka vastaanotosta aiheutuvat kustannukset ja palvelutarpeet pitkällä aikavälillä poistuvat, siirtymävaiheessa jo olevien rakenteiden ja sopimusten lopettamisesta voi aiheutua kustannuksia. Voimavarat ja kunnan omat määrärahat kohdennetaan jatkossa kokonaisuudessaan muiden lakisääteisten peruspalveluiden järjestämiseen. Kunnan vuokrataloyhtiön vuokratulot laskevat pitkällä aikavälillä.

	palvelurakenteen suhteuttaminen taloudellisiin muutoksiin vie aikaa. Kuntakonsernissa vuokra-asuntojen vuokrat tuovat lisätuloja ja vähentävät tyhjien asuntojen kustannuksia, mutta asuntoja on myös ylläpidettävä.	palvelurakenteen suhteuttaminen taloudellisiin muutoksiin vie aikaa. Kuntakonsernissa vuokra-asuntojen vuokrat tuovat lisätuloja ja vähentävät tyhjien asuntojen kustannuksia, mutta asuntoja on myös ylläpidettävä.	
Jokin muu, mikä?			

Vaihtoehto, jossa ensi vuosi on välivuosi ja toiminnan jatkamisesta myöhemmin päätetään vielä erikseen ensi vuonna:

Toiminnan määräaikainen keskeytys ensi vuodeksi muuttaa nykytilannetta, sillä kuluvana vuonnakaan ei kuntaan saapunut pakolaisia. Vaikutukset näkyvät rahoituspohjassa, sillä laskennallisten korvausten ja valtionosuuskorvausten määrä laskee pakolaisten määrän laskiessa, mutta nykyinen pakolaisten määrä edellyttää kuitenkin palvelujen ylläpitoa ja palvelumahdollisuuksien ylläpitoa, vaikka osa palveluista (esimerkiksi valmistava opetus) voidaankin laittaa tauolle. Nykyisten rakenteiden alasajosta sekä väliaikaisesta supistamisesta ja myöhemmästä uudelleenkäynnistämisestä voi aiheutua kustannuksia, vaikka tauko palveluissa voikin myös tuoda säästöjä palvelutuotannossa. Toisaalta vuoden tauolla on nähtävät vaikutukset laskennallisiin korvauksiin ja esimerkiksi valtionosuuksiin. Hallinnon ja talouden kannalta keskeisin vaikutus niin sanotussa välivuodessa on toiminnan alasajon/tauottamisen ja uudelleen käynnistykseen liittyvät kustannukset, hallinnollinen työ ja mahdolliset henkilöstövaikutukset sekä tulevan suunnittelun epävarmuus.